

idea

PLUTARK

ÜNLÜ YUNANLI VE ROMALILARIN YAŞAMLARI

ALKİBİADES • CORIOLANUS

İDEA B1 2011/08

- 1-2. THESEUS; ROMULUS; KARŞILAŞTIRMA
3-4. LİKURGUS; NUMA POMPILIUS; KARŞILAŞTIRMA
5-6. SOLON; POPLICOLA; KARŞILAŞTIRMA
- 7-8. THEMİSTOKLES; CAMILLUS
9-10. PERİKLES; FABIUS; KARŞILAŞTIRMA
11-12. ALKİBİADES; CORIOLANUS; KARŞILAŞTIRMA
- 13-14. TİMOLEON; AEMILIUS PAULUS; KARŞILAŞTIRMA
15-16. PELOPİDAS; MARCELLUS; KARŞILAŞTIRMA
17-18. ARİSTİDES; MARCUS CATO; KARŞILAŞTIRMA
- 19-20. FİLOPOEMEN; FLAMININUS; KARŞILAŞTIRMA
21-22. PYRRHUS; CAIUS MARIUS
23-24. LYSANDER; SYLLA; KARŞILAŞTIRMA
- 25-26. KİMON; LUCULLUS; KARŞILAŞTIRMA
27-28. NİKİAS; CRASSUS; KARŞILAŞTIRMA
29-30. SERTORİUS; EUMENES; KARŞILAŞTIRMA
- 31-32. AGESİLAUS; POMPEY; KARŞILAŞTIRMA
33-34. ALEXANDER; SEZAR
35-36. FOKİON; GENÇ CATO
- 37-38. AGİS ve KLEOMENES;
39-40. TIBERİUS GRACCHUS ve CAIUS GRACCHUS;
KARŞILAŞTIRMA (DÖRTLÜ)
- 41-42. DEMOSTHENES; CICERO; KARŞILAŞTIRMA
43-44. DEMETRİUS; ANTONY; KARŞILAŞTIRMA
45-46. DİON; MARCUS BRUTUS; KARŞILAŞTIRMA
47. ARATUS
48. ARTAXERXES
49. GALBA
50. OTHO

PLUTARK

Yaşamlar

ALKİBİADES

•

CORİOLANUS

Çeviren

Meriç Mete

idea • istanbul

İDEA CEP KİTAPLARI — 027

İdea Yayınevi

Şarap İskelesi Sk. 2/106-107 34425 Karaköy — İstanbul
iletisim@ideayayinevi.com / www.ideayayinevi.com

Bu çeviriler için © MERİÇ METE 2005

PLUTARK

Yaşamlar

ALKİBİADES VE CORIOLANUS

Birinci Baskı 2005

İDEA CEP KİTAPLARINDA İkinci Baskı 2011

*Bu çeviri The Loeb Classical Library yayını ve
The Dreyden Translation temel alınarak yapılmıştır.*

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü

İdea Yayınevinin ön izni olmaksızın

yeniden üretilemez.

İDEA CEP KİTAPLARI DİZİSİ 027 / TARİH 6

SÜRELİ YAYIN

YAYININ ADI: Plutark; *Yaşamlar; Alkibiades ve Coriolanus*

YETKİ SAHİBİ / SORUMLU MÜDÜR: ALİYE ZEYNELOĞLU

YÖNETİM YERİ: İDEA YAYINEVİ

Şarap İskelesi Sk. 2/106-107 34425 Karaköy — İstanbul

YAYININ SÜRESİ: 30 GÜNDE BİR

BASKI: BAYRAK MATBAASI

Davutpaşa Cad. 14/2 34015 Topkapı — İstanbul

DAĞITIM: YAYSAT

Doğan Medya Tesisleri, Hoşdere Yolu 34517 Esenyurt — İstanbul

Printed in Türkiye

ISSN 2146-3468

İDEA B1 2011/08

İçindekiler

Alkibiades — 7

Coriolanus — 63

Alkibiades ve Coriolanus'un Karşılaştırması 113

EKLER

ÖZEL ADLAR — 119

KISA BİR SÖZLÜK — 123

DİZİN — 124

ALKIBÍADES

İÖ 450-404

Alkibiades ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ

I. Alkibiades'in soy çizgisinin baba yanında Ajax'ın oğlu Eurysakes'e¹ dek izlenebileceği düşünülür. Anne yanında ise Alkmaeonlardan gelir. Deinomakhe adını taşıyan annesi Megakles'in kızıydı. Babası Kleinias masrafları kendisi tarafından karşılanan bir tekne donatarak Artemisium'daki deniz savaşında² büyük onur kazandı. Daha sonra, Koroneia'da³ Boeotialılara karşı savaşta öldürüldü ve Alkibiades bu nedenle Ksantippos'un oğulları ve kendisinin yakın akrabaları olan Perikles ve Arifron'un⁴ koruması altında yetiştirildi.

Haklı olarak denir ki, Sokrates'in ona gösterdiği yakınlık ve dostluk ün kazanmasında büyük ölçüde etkili olmuştur. Nikias, Demosthenes, Lamakhos, Formio, Thrasybulus ve Theramenes'in ünlü kişiler oldukları ve onunla aynı zamanda yaşadıkları doğrudur. Ama gene de bunlardan hiç birinin annelerinin adı bilinmez. Buna karşı, Alkibiades'in durumunda ise, Amykla adında Spartalı bir kadın tarafından bakıldığı ve Zopyros adında bir öğretmeninin olduğu bile bilinir. Bu olgulardan birincisine Antisthenes, ikincisine Platon değinir.⁵

¹Platon, *Alkibiades I*, s. 121.

²İÖ 480.

³İÖ 447.

⁴Birinci dereceden kuzenler.

⁵*Alkibiades I*, s. 122.

Alkibiades'in güzelliğine gelince, belki de yalnızca onun yaşamının tüm çağlarında çiçeklenmeyi sürdürdüğü, ve çocukluk, gençlik ve yetişkinlik dönemlerinin her birinde ona bu yıllarına uygun düşen bir incelik ve çekicilik verdiğini söylemek yeterlidir. Euripides'in "güzelin sonbaharı da güzeldir" sözleri evrensel olarak doğru değildir. Ama az sayıda başkaları arasında, bedeninin yapısından ve gürbüzlüğünden ötürü, Alkibiades için de kesinlikle doğrudur. Giderek konuşmasındaki peltekliliğin bile ona yakıştığı ve hızlı konuşmasına bir tür çekicilik ve inandırıcılık verdiğini söylenir. Aristofanes dilindeki bu peltekliliğe Theoros ile alay ettiği şu dizelerde değinir: —

Sosias: "*O zaman Alkibiades bana peltek bir konuşmayla 'Bak, Theovus, nasıl bir kolaks o,' dedi, koraks yerine!*"

Ksanthias: "*Alkibiades'in bu peltekliliği gerçeği hemen yakaladı.*"¹

Ve Alkibiades'in oğlu ile alay eden Arkippos şunları söyler: "Babası gibi görünebilmek için uzun giysisini arkasından sürüyerek tam bir gösteriş havasıyla yürür, evet,

Boynunu yana eğer ve konuşmasını peltekleştirir."²

II. İleri yıllarında karakteri birçok tutarsızlık ve belirgin değişiklikler sergiledi, ve bu durum büyük girişimlerinin ve talihindeki sayısız değişimin ortasında bütünüyle doğaldı. Ama gerçek karakterinin birçok güçlü tutkusu arasında en güçlüsü üstünlük için duyduğu hırsı. Bu çocukluğuna ilişkin olarak bilinen öykülerden açıktır.

Bir gün güreşte sıkıştırıldığında kendini düşmekten kurtarmak için dişlerinin hasmının koluna geçirip onu var gücüyle ısırıldı. Öteki kendini tutamayarak bağırır:

¹ *Wasps*, 44 vs. Alkibiades'in peltekliliği "r" harflerini "l"ye çevirir ve buna göre Yunanca κόραξ/kuzgun sözcüğünü κόλαξ/dalkavuk olarak söyler.

²Kock. *Com. Att. Frag.* s. 688.

“Kadınlar gibi ısıryorsun Alkibiades!” “Hayır,” der Alkibiades, “aslanlar gibi.”

Henüz küçük bir çocukken dar bir sokakta arkadaşları ile aşık kemiği oynuyordu. Atış sırası tam ona gelmişken ağır yüklü bir araba görüldü. Önce sürücüden durmasını istedi, çünkü atışını arabanın geçeceği yola doğru yapacaktı. Ama huysuz sürücü ona aldırmandan yolunda ilerledi. Çocukların geri kalanı dağılarak yoldan kaçarken, Alkibiades kendini yüzüstü arabanın önüne attı ve yolda uzanıp yatarak sürücüye eğer dilerse geçebileceğini söyledi. Arabacıyı öyle şaşırdı ki, korkup hemen atlarını durdurdu. Seyredenler de korkuya kapılmışlardı ve bağırarak Alkibiades’e yardım etmeye koştular.

Okulda genellikle öğretmenlerine gereken saygıyı gösterirdi. Ama özgür bir yurttasa yakışmadığını ve soylu olmayan bir iş olduğunu düşündüğü için flüt çalmayı reddetti. Lir ya da lüt çalmak kibar birine yakışan görünüşü bozmazken ya da kişinin yüzünü çirkinleştirmezken, dedi, buna karşı flüt çalan birinin yüzünü en yakın arkadaşları bile güç tanıyabilirdi. Dahası, lir çalan biri aynı zamanda konuşabilir ya da şarkı söyleyebilirdi. Ama flüt kişinin ağzını kapıyor, şarkı söylemesini ya da konuşmasını engelliyordu. “Öyleyse,” dedi, “flütler Thebesli gençler içindir. Onlar nasıl konuşulacağını bilmezler. Ama biz Atinalılar, babalarımızın dediği gibi, kurucumuz olarak Athena’yı ve koruyucumuz olarak Apollon’u biliriz. Bunlardan biri tiksinerik flütü elinden fırlatmış, öteki ise gösterişçi flütçünün derisini yüzmüştür.”¹ Böylece yarı şaka, yarı ciddi, Alkibiades kendini ve ayrıca çocukların geri kalanını bu etkinlikten kurtardı. Çünkü Alkibiades’in flüt çalma sanatından tiksindiği ve bu sanatı öğrenenlerle alay ettiği ve bunlarda haklı olduğu sözü onların da kulaklarına gitmişti. Bunun üzerine flüt

¹Athena şişen yanaklarını bir kaynağın sularındaki yansısını gördüğü için flütü fırlattı. Satir Marsyas bir müzik yarışmasında Apollon tarafından yenilince diri diri derisi yüzüldü.

özgür eğitim programından bütünüyle çıkarıldı ve yaygın olarak küçümsenir oldu.

III. Antifon'un¹ Alkibiades'e karşı yazdığı sayısız karalama arasında biri şöyledir. Çocukluğunda Alkibiades evinden onu gözdelelerinden biri yapmış olan Demokrates'e kaçar, ve Arifron kent çığırtkanının onun için bir duyuru yapmasından yanadır. Ama Perikles, "Eğer ölmüşse, duyuru ancak bunun bir gün daha önce öğrenilmesini sağlar; ama sağsa, bu nedenle yaşamının geri kalanı boyunca ölü sayılacaktır," diyerek buna izin vermez. Antifon ayrıca Alkibiades'in Sibyrtyus güreş alanında eşliğindekilerden birini bir sopa vuruşuyla öldürdüğünü söyler. Ama belki de bunlar inanılmaya değmez şeylerdir, çünkü Alkibiades'ten nefret ettiğini açıkça kabul eden ve buna göre onu lekelemeye çalışan birinden gelirler.

IV. Çok geçmeden soylu doğumlu pekçokları Alkibiades'in çevresinde toplanarak ilgisini ve dostluğunu kazanmak için kur yapmaya başladılar. Bunların çoğu açıkça gözcü ve olağanüstü güzelliğinin çekimine kapılmışlardı. Ama çocuğun doğal soylu niteliklerine ve iyi yanlarına en büyük tanık Sokrates'in ona duyduğu sevgidir. Sokrates bunların onun dışsal güzelliğinde ıslıl ıslıl sergilendiğini gördü, ve varsıllığının ve konumunun, ve dalkavukluk ve yaltaklanma yoluyla onun duygularını kazanmaya çalışan Atinalıların ve yabancıların onun üzerindeki bozucu etkilerinden korkarak, eğer olanaklıysa araya girerek onu korumaya ve böylesine güzel serpilen bir çiçeğin vereceği meyvanın yokolup gitmesini önlemeye çalıştı. Çünkü Talihin yaşamın armağanları dediğimiz şeyler tarafından felsefenin gözüpük ve özgür uslamalarının ona ulaşamayacağı ve onu tam yüreğinden yaka-

¹Antifon'un Alkibiades'e karşı Athenaeus, s. 525b, tarafından alıntılanan sövgü dolu bir söylevi büyük olasılıkla bir uydurmadır ve ona yanlış olarak yüklenir. Metin yitiktir.

layamayacağı bir yolda kuşattığı hiçbir insan yoktur. Bu Alkibiades için de böyleydi. Daha baştan şımartılmış olmasına karşın, ve onu bilgilendirip eğitecek birine kulak vermesinin önüne geçmek için onu hoş tutmaya çalışan kişiler tarafından engellenmesine karşın, Alkibiades yeteneklerinin iyi nitelikleri yoluyla en sonunda herşeyin Sokrates'te olduğunu gördü ve ona sıkı sıkıya sarılarak varsıl ve ünlü sevgililerini bir yana bıraktı. Ve kısa bir zaman içinde birbirlerine yakınlaştılar, ve insana yaraşmayan hiçbir hazın peşinde olmayan, hiçbir öpücük ve kucaklanma beklemeden yalnızca ruhunun zayıflığını ortaya çıkarmaya ve boş ve aptalca kibirini kırmaya çalışan bir sevgilinin sözlerine kulak vererek —

“Savaşçı bir kuş olmasına karşın,

Tıpkı bir köle gibi, düşük kanatlarla ona yaslandı.”¹

Sokrates'in çabalarının gerçekte tanrıların gençliğin sakınımları ve esenliği için bir tür önlemleri olduğunu düşünmeye başladı. Böylece kendini küçümsedi ve dostuna hayran oldu, ve onun esirgeyen inceliğini severek ve erdemine taparak, Platon'un dediği gibi,² “sevginin sevgiye denk düşen bir imgesini” kazandı, ve herkes geri kalan sevgililerine karşı kaba ve uzak dururken Sokrates ile birlikte yemesi, alıştırma yapması ve aynı çadırda yaşaması karşısında şaşkınlığa düştü. Onlardan kimilerine karşı gerçekten büyük saygısızlıklar yaptı, örneğin Anthemion'un oğlu Anytos'a yaptığı gibi.

Anytos onu çok seven biriydi ve kimi arkadaşlarıyla birlikte eğlenirken Alkibiades'ten de yemekte onlara katılmasını istedi. Alkibiades çağırışı geri çevirdi, ama kendi evinde birkaç arkadaşıyla birlikte içip ölçüyü kaçırdıktan sonra neşe içinde Anytos'un evine gitti. Konukların eğlendikleri odanın kapısında durarak ve masaların altın ve gümüş kupalarla donatılı olduğunu görerek, kölelerine

¹Yazarı bilinmiyor.

²Fedrus, 255.

bunların yarısını almalarını ve kendi evine taşımalarını söyledi. Kendisi içeri girmeyi düşünmedi ve bu tatsız şakayı yapmakla yetinerek ayrıldı. Konuklar doğallıkla kızdılar ve Alkibiades'in Anytos'a kaba ve küstahça davrandığını ileri sürdüler. "Öyle değil," dedi Anytos, "tersine, ölçülü ve ince davrandı. Tümünü alabilecekken, yarısını bize bıraktı."

V. Sevgililerinin geri kalanına da bu yolda davrandı. Ama, dediklerine göre, kentte oturan ve küçük bir mülkü olan bir yabancı vardı. Bu adam bir gün elindeki her şeyi satar ve karşılığında aldığı yüz stateri Alkibiades'e getirerek ondan bunları kabul etmesini ister. Alkibiades bundan çok memnun olarak gülmeye başlar ve adamı yemeğe davet eder. Onu ağırladıktan ve kendisine her tür inceliği gösterdikten sonra, altınlarını geri verir ve ondan ertesi gün kamu toprağı işlenmek üzere önerildiği zaman başka herkesten daha yüksek bir teklifte bulunmasını ister. Adam karşı çıkar ve sözleşmenin çok büyük olduğunu, çok miktarda talent gerektireceğini ve bu nedenle kendisinin bundan bağışlanmasını ister. Ama Alkibiades'in sözleşmeci çiftçilere yönelik kişisel bir içerlemesi olduğu için, ona eğer bunu yapmazsa onu cezalandıracağı gözdağını verir. Buna göre ertesi sabah yabancı pazar yerine gider ve kamu toprakları için her zamanki miktardan bir talent fazlasını önerir. Bunun üzerine çiftçiler öfkeye kapılarak çevresine toplanır ve ondan hiç kimseyi bulamayacağını sanarak güvence olarak göstereceği kişinin adını vermesini isterler. Adam şaşırıp geri çekilmeye başlar. Ama biraz uzakta duran Alkibiades görevlilere, "Benim adımlı yazın, kendisi bir dostumdur. Ona ben kefil oluyorum," diye seslenir. Çiftçiler bunu işitince oyunlarının suya düştüğünü anlarlar, çünkü ilk satın almada üstlendikleri borcu ikincinin satışından gelen kârlarla ödeme alışkanlığındadırlar, ve güçlüğü çözenin bir yolunu göremezler. Buna göre

adamdan teklifini geri çekmesi için ricalarda bulunurlar ve bunu yapması için para teklif ederler. Ama Alkibiades onun bir talentten daha azını kabul etmesine izin vermez. Çiftçilerin adama talenti teklif etmeleri üzerine, ona bunu almasını ve pazarlıktan çekilmesini söyler. Bu sevgilisine hizmeti böyle bir yolda olmuştur.

VI. Sokrates'in sevgisinin pekçok güçlü hasmının olmasına karşın, Alkibiades'in doğal iyi nitelikleri onun sevgisinden yana ağır bastılar. Öğretmeninin sözlerinin onun üzerindeki etkisi öylesine büyüktü ki, zaman zaman gözleri yaşarır ve yüreği burkulurdu. Ama kimi zaman kendini onu çeşitli hazlarla ayartan dalkavuklarına teslim eder ve Sokrates'ten uzaklaşırdı. Bu olunca, Sokrates onu tıpkı kaçak bir kölenin peşindeymiş gibi izlerdi. Ve gene de yalnızca Sokrates'ten korkar ve yalnızca onu sayar, ve sevgililerinin geri kalanını küçümserdi.

Felsefeci Kleanthes Sokrates tarafından sevilen birinin yalnızca “kulaklarından” yakalandığını söyler, gerçi birbirleriyle yarışan başka sevgililer onun küçümseyeceği başka birçok “tutunma” noktası bulabilseler de. Bunlara çeşitli kösnül hazları demek istiyordu. Ve Alkibiades kesinlikle hazlar tarafından ayartılmaya yatkındı. Thukidides tarafından sözü edilen¹ o “hiçbir yasa tanımayan öz-denetimsizlik” bunun böyle olduğuna inanmak için zemin sunar. Ama onu şımartmaya çalışanların yararlandıkları başlıca yanı seçkinlik için ve ün için aşırı tutkusuydu. Böyle kimseler onu zamansız olarak büyük girişimlerde bulunmaya yönelttiler ve onu kamu sorunlarıyla ilgilenmeye başlar başlamaz dosdoğru sıradan generalleri ve kamu önderlerini bütünüyle gölgede bırakacağına, aslında yalnızca bununla kalmayarak Helenler arasında güçte ve ünde Perikles'i bile aşacağına inandırdılar. Buna göre, tıpkı ateşte yumuşayan demirin soğuk su tarafından yeniden sertleştirilmesi ve parçacıklarının

¹vi. 15, 4.

biraraya sıkıştırılması gibi, Alkibiades de Sokrates'in onu kibir ve densizlik dolmuş bulduğu her keresinde Ustanın söylemi tarafından yeniden şekillendirildi ve ılımlılaştırılıp temkinli kılındı. Ondan ne kadar çok eksik bulunduğunu ve erdeminin henüz tam olmaktan ne denli uzak olduğunu öğrendi.

VII. Çocukluğunu arkada bırakmakta olduğu yıllarda bir keresinde bir okul öğretmenine yaklaşarak ondan Homeros'un bir kitabını istedi. Öğretmen onda Homeros'tan hiçbirşeyin bulunmadığı yanıtını verince Alkibiades ona bir yumruk atarak uzaklaştı. Bir başka öğretmen onda kendisinin düzelttiği bir Homeros bulunduğunu söyleyince, "Ne!" dedi Alkibiades, "ve sen zamanını çocuklara okuma-yazma öğreterek harcıyorsun? Homeros'u iyileştirecek kadar yetenekliysen, genç erkekleri yetiştirmen gerekmez mi?"

Bir keresinde Perikles'i görmeyi isteyince evine gitti. Ama kendisine Perikles'in onu göremeyeceği ve Atinalılara hesaplarını nasıl vereceği konusunda ilgilenmekte olduğu söylendi. "Atinalılara nasıl hesap vermeyeceği ile ilgilenmesi onun için daha iyi olmaz mı?" diyerek geri döndü.

Henüz çok gençken, Potidaea'ya karşı girişilen seferde¹ bir asker olarak hizmet etti. O sırada Sokrates onunla aynı çadırda kaldı ve savaşta onun yanında durdu. Bir keresinde şiddetli bir çarpışma yer aldı ve bunda ikisi de büyük yiğitlik gösterdi. Ama Alkibiades yaralanıp yere düştüğü zaman onun başında duran, onu savunan ve büyük bir yüreklilik göstererek düşmandan onu, silahlarını ve herşeyini kurtaran Sokrates oldu. Böylece, en büyük haktanırlıkla, yiğitlik ödülü hiç kuşkusuz Sokrates'e aitti. Ama generaller Alkibiades'in yüksek konumunu dikka- te alarak bu durumun onurunu açıkça ona vermekten yanaydılar. Bu nedenle öğrencisinin onurlu tutkularını

¹İÖ 421-431.

güçlendirmek isteyen Sokrates tüm geri kalanları onun yiğitliğine tanıklık etmeye yöneltti ve onu taçlandırma- larını ve tam zırhlı donatımı ona vermelerini istedi.

Daha sonra, Delium savaşında¹ Atinalılar bozguna uğradığında at sırtında olan Alkibiades Sokrates'i yanın- da az sayıda başkalarıyla birlikte yürüyerek geri çekilirken gördü. Onun yanından geçip gitmeyerek düşmanın şid- detli saldırısına ve birçok Atinalıyı kılıçtan geçirmesine karşın atını onun yanısıra sürerek onu korudu. Ama bu daha sonraki bir olaydır.

VIII. Bir keresinde Kallias'ın babası Hipponikos'a bir yumruk yaptırdı. Hipponikos ailesi ve varıllığı nedeni- le büyük saygınlığı ve ünü olan biriydi. Yumruğun nedeni onunla herhangi bir tartışmaya girmiş ya da öfkesine ye- nik düşmüş olması değildi. Tersine, yalnızca bir şakaydı ve bunu kimi arkadaşlarıyla girdiği bir bahis sonucunda yapmıştı. Bu densizliğin haberi çok geçmeden kente ya- yıldı ve beklenebileceği gibi yapılandan ötürü herkes kız- gındı. Ertesi sabah Alkibiades erkenden Hipponikos'un evine giderek kapıyı çaldı ve içeri kabul edilince üzerin- deki giysiyi çıkararak Hipponikos'tan onu dilediği gibi kamçılmasını ve dövmesini istedi. Ama bunun üzerine Hipponikos öfkelerini unutarak onu bağışladı. Daha sonra kızı Hipparete'yi onunla evlendirdi.

Ama kimileri Hipparete'yi on talentlik çeyiz ile Alkibia- des'e verenin Hipponikos değil, oğlu Kallias olduğunu söyler. Daha sonra Hipparete anne olduğu zaman, Alki- biades onu bir on talent daha vermek zorunda bıraktı ve bunu eğer çocuk doğacak olursa anlaşmanın böyle olduğunu söyleyerek yaptı. Kallias Alkibiades'in onun varıllığını ele geçirme komplosundan öylesine korkuya kapıldı ki, halk meclisinin bütünü önünde eğer çocuksuz ölecek olursa, evini ve tüm mülkünü devlete bırakacağını bildirdi.

¹Bkz. bölüm iv.

Hipparete erdemli ve sevecen bir kadındı. Ama kocasının Atinalı ve yabancı fahişelerle düşüp kalkmasına dayanamayarak onun evini terketti ve erkek kardeşinin yanına yerleşti. Alkibiades görünürde buna aldırmadı ve densizliklerini sürdürdü. Bunun üzerine Hipparete boşanma istemini yetkililere sunmaya karar verdi. Ama yasa bunu arkhona vekil yoluyla değil, doğrudan kendisinin bildirmesini gerektiriyordu. Böylece yasaya uyarak bunu yapmak için kamu önüne çıktığında, Alkibiades geldi, kadını yakaladı ve Agoradan geçirerek eve götürdü. Hiç kimse ona karşı çıkmayı ya da kadını ondan almayı göze alamadı. Hipparete ölünceye dek onunla birlikte yaşadı. Ama olaydan kısa bir süre sonra, Alkibiades'in Efes'e bir yolculuk yaptığı bir sırada öldü.

Böyle bir zorbalık yasaya aykırı ya da herhangi bir biçimde acımasız görülmedi. Gerçekten de, yasa kocasından ayrılacak kadının bu amaçla mahkemeye kendisinin gitmesini ister; ama öyle görünür ki, bunda amaç kocaya karısı ile karşılaşması ve onu elinde tutması için bir şans vermektir.

IX. Alkibiades'in çok büyük ve çok güzel ve yetmiş mina ödediği bir köpeği vardı. Köpeğin en çarpıcı süsü olan güzel kuyruğunu kestirdi. Dostları bundan ötürü onu kınadılar ve herkesin köpeğe acıdığını ve bu davranışından ötürü kendisine kızdıklarını söylediler. Ama Alkibiades gülererek, "Öyleyse tam istediğim oldu," dedi. "Atina'nın bu konuda konuşmasını istiyorum, ki hakkımda kötü birşey söyleyemesinler."

X. Derler ki, kamu yaşamına ilk girişi devlete yaptığı bir para katkısı ile bağıntılıydı ve özellikle amaçlanmış değildi. Yoldan geçerken Atinalıların meclislerinden gelen alkış seslerini duydu ve bunun nedenini sordu. Devlete bir para bağışının yapıldığı söylenince, kürsüye giderek kendisi de bir katkıda bulundu. Kalabalık ellerini çırpı

ve sevinçle bağırdı. Alkibiades bundan öylesine etkilendi ki, giysisi içinde taşımakta olduğu bildircını unuttu ve kuş gürültüden korkarak uçtu. Bunun üzerine Atinalılar daha da büyük bir gürültü kopardılar ve birçoğu kuşu yakalamada ona yardım üzere yerinden fırladı. Kuşu yakalayıp ona geri veren Antiokhos bir kaptandı ve olaydan ötürü Alkibiades'in bir gözdesi oldu.¹

Soylu doğumu, varsıllığı ve çeşitli savaşlarda gösterdiği kişisel yiğitliği nedeniyle önünde kamu yaşamına girmek için büyük kapıların ardına dek açık olmasına karşın, ve dostlarının ve izleyicilerinin sayılamayacak denli çok olmalarına karşın, ona halkın gözünde en büyük saygınlığı kazandıracak olan şeyin söyleminin çekiciliği olması gerektiğini düşündü. Güçlü bir konuşmacı olduğuna yalnızca komedi şairleri tanıklık etmekle kalmaz, ama söylevcilerin en güçlüsünün kendisi de² "Meidias'a Karşı" konuşmasında Alkibiades'in başka üstünlüklerine ek olarak çok yetenekli bir konuşmacı olduğunu söyler. Ve felsefecilerin en ustası ve bilgisi olan Theofrastus'a güvenirse, Alkibiades tüm insanlar arasında verili bir durumda neyin gerekli olduğunu saptamada ve anlamada en yetenekli olanıydı. Ama yalnızca söyleyecek uygun şeyi bulmaya değil, ayrıca onu söylemek için uygun sözcük ve deyimleri de bulmaya çabaladığı için, ve bu son bakımdan büyük kaynakları olan bir insan olmadığı için, sık sık konuşmasının ortasında sendeler, durup kalır, ve ondan kaçan uygun sözcüğü bulabilmek için bir süre beklerdi. Sonra konuşmasını sürdürür, ve dünyadaki en büyük temkinlilik ile ilerlerdi.

XI. Yetiştirdiği atlar dünyaca ünlüydü ve yarış arabalarının sayısı da dikkati çeken yanlarından biriydi. Ondan başka hiç kimse, ne sıradan bir yurttaş ne de bir kral, bunlardan yedisini birden Olimpiyat oyunlarına gön-

¹Bkz. bölüm xxxv.

²Demosthenes, *Meidias'a Karşı*, § 145.

derebilmiş değildi. Ve bir keresinde birinci, ikinci ve dördüncü (Thukidides'e göre;¹ ama Euripides'e göre, üçüncü) ödülü kazanması hırsın bu alanda seçkinlik açısından hedefleyebileceği herşeyi çok çok aşar. Euripides² bu başarıyı şu dizelerde kutlar: —

“Şarkımı sana söyleyeceğim, Kleinias'ın Oğlu.

*Utku güzeldir, ama başka hiçbir Helenin yapamadığıdır
en güzeli:*

*Arabaların yarışında birinci, ikinci ve üçüncü gelmek,
Hiç yorulmadan Zeus'un zeytin dalından tacını almak,
Ve haberci tarafından üç kez duyurulmak.”*

XII. Dahası, Olimpia'daki bu parlak başarı çeşitli kentlerin ona armağan sunmada sergiledikleri yarışma tarafından daha da göze çarpar oldu. Efesliler onun için gözalıcı süslemelerle bezenmiş bir çadır kurdular. Khios kenti ona atları için özel yem ve adak olarak sunulmak üzere sayısız hayvan gönderdi. Lesboslular ona halkı eğlendirmesi için ölçüsüz şarap ve daha başka gerekli şeyler sundular. Gene de, tüm bunların ortasında, insanların ağızlarından düşürmedikleri asıl konu ya düşmanlarının kötü niyetlerinden doğan ağır bir iftira, ya da kendi davranışının yanlışlığı oldu.

Derler ki, Atina'da Alkibiades'in bir arkadaşı olan ve Olimpiyat oyunlarında utku kazanmak için yanıp tutuşan Diomedes adında ünlü biri vardı. Bu kişi Argos'ta kentin mülkiyetinde olan bir yarış arabasının olduğunu öğrendi. Alkibiades'in orada birçok dostunun bulunduğunu ve çok sayılan biri olduğunu bilerek, onun arabayı satın almasını sağladı. Alkibiades gerçekten de dostu için arabayı satın aldı, ama daha sonra onu kendi arabası olarak yarış listesine yazdırdı ve Diomedes'i açıkta bıraktı. Diomedes öfkeye kapılarak tanrılardan ve insanlardan uğra-

¹Alkibiades'in bir konuşmasında, vi. 16. 2.

²Pindar'ın varolan odeleri gibi bir *Epinikion*, ya da utku ilahisi.